

Opplegg til lesestund: *Gard er ikkje redd*

Brynjulf Jung Tjønn og Sunniva Sunde Krogseth, Aschehoug 2022.

TIPS:

- **La barna sitte i en halvsirkel foran deg.** Da kan alle se bildene i boka underveis i lesinga.
- **Lag en koffert eller boks** hvor du kan putte ting eller bilder som passer med boken du skal lese. Da kan dere snakke om disse tingene før dere begynner å lese.
- **Et lesestopp** er en pause du tar midt i lesinga. Det kan komme spontant, for eksempel når barna har et spørsmål eller oppdager noe i et bilde, eller det kan være planlagt av deg som leser høyt. Da kan dere snakke om det som skjer i boka sammen.
- **Et oppslag** er det samme som en dobbeltside i bildeboka. Fordi bildebøker ofte ikke har sidetall, teller man i oppslag 1, 2, 3 osv. Oppslag 1 starter etter siden med tittel.

FØR LESING

- **Forslag til ting du som voksen kan legge i en fortellerkoffert eller boks (se tips over):** lekedyr eller bilder av sau/lam og rev.
- **Se på forsida og snakk om hva dere ser:** Hva legger dere merke til? Kan noen lese hva boka heter? Hvordan ser bokstavene ut? Tror dere det er sant at gutten ikke er redd? (Jf. tittelen: *Gard er ikkje redd.*) Hva tror dere gutten gjør i skogen? Hva tror dere han har i hånda? Hvilke dyr ser dere på bildet? Hva tror dere boka handler om? Les gjerne høyt teksten på bokas baksida før dere leser selve boka. Hvordan passer det med bildet på forsida?
- **Forslag til noe du som voksen kan fortelle eller spørre om:**
 - 1) Fortell om en gang du gikk i skogen og ble overrasket over det som skjedde.
 - 2) Snakk om hvor sauer lever. Hvor lever rever? Hvilke dyr går på beite om sommeren? Vet dere hva det vil si å beite? Hvorfor beiter noen sauer og geiter i fjellet om sommeren?
 - 3) Har dere noen gang kommet bort fra foreldrene deres? Hva skjedde? Hvordan gikk til slutt?
 - 4) Gard er adoptert. Vet dere hva det vil si? Kjenner dere noen som er adoptert? Hvorfor blir man adoptert?
- **Se forslag til sanger og musikk** som passer til boka under «inspirasjon» på nettsiden: foreningenles.no/lesoglek

SAMTALE

- Hva går det an å være redd for? Barna kan eventuelt tegne/skrive én ting hver på et ark. Plasser et hoppetau på gulvet når barna er ferdig med å tegne/skrive. Fortell at nå skal én om gangen få plassere sin lapp på hoppetauet. «I den ene enden kan vi plassere sånt som vi er så redde for at vi må gråte; i den andre enden sånt som vi er redde for, men som ikke er så veldig skummelt at vi må gråte.» Når alle har lagt sin lapp og fortalt hva de har tegnet eller skrevet, kan du ta fram boka.
- La barna tenke på ting det går an å være redd for. Skriv opp barnas forslag. Samtal om ett forslag om gangen. Be barna bestemme hvilke av forslagene man bare er litt redd for, og hvilke man er skikkelig redd for.

LESESTOPP UNDERVEIS

Til alle lesestopp: Hva ser dere? Hva tror dere kommer til å skje videre?

Oppslag 5 (Gard møter Kristin for første gang)

- Hva vet du om Gard?
- Hva vet du om familien hans og der han bor?
- «Gard lærte seg norsk veldig fort.» Hvorfor tror dere mammaen hans sier det?

Oppslag 8 (Gard løper til skogen for å lete etter sauene og lammet)

- Hvorfor løper Gard til skogen?
- «Kvifor er voksne så dumme?» sier Gard. Hva mener han med det? På hvilke måter er de voksne dumme?

Oppslag 10 (Gard alene i skogen: «Hørde han ikkje nokre skritt bak seg?»)

- a) Til barna: «Nå skal vi late som vi er Gard, og vi skal late som rommet her er skogen. Det er mørkt. Gå rundt i rommet, og når jeg sier «frys!» skal dere stå helt stille. (Her kan dere eventuelt spille litt skummel musikk som passer, og stanse musikken når barna skal gå i frys-posisjon).
b) «Nå er du Gard, helt alene i skogen ...» (Barna går rundt og later som de er Gard)
c) «Frys! Nå kommer jeg rundt, og hvis jeg tar på skulderen din, så kan jeg høre hva Gard tenker. Da «tanketapper» jeg deg. For eksempel kan Gard tenke: «Å, nei, tenk om jeg går meg bort!»»

Oppslag 15 («Der står reven!»)

- Her kan fire barn lage frys-bilde av situasjonen: én kan være Gard, én kan være sauene, én lammet og én reven. Hva tror dere Gard, sauene, lammet og reven tenker?

Aktiviteten er den samme som over. Du som leser får fire til å stille seg opp i et frys-bilde (stillbilde/tablå). Ev. kan du la flere grupper prøve etter hverandre. Legg en hånd på skulderen til én om gangen for å «tanketappe» - høre hva Gard, sauene, lammet og reven tenker. Barna skal være og snakke i rolle, for eksempel kan lammet tenke: «Å, nei, tenk om jeg blir spist av reven!»

Oppslag 19 («No vil vi gå heim, ...»)

- Hva er likt med dyreunger og barn? Hva har lam, reveunger og barn felles? Hva er forskjellig?
- Har noen av dere opplevd å gå dere bort? Hvordan fant dere veien tilbake igjen?

Etter at hele boka er lest ferdig:

- Tror dere Gard og Kristin kommer til å bli venner? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvor i boka synes dere det var mest spennende? Hvorfor?

ETTER LESING

Hva kan vi gjøre når vi er redde?

Ta utgangspunkt i barnas forslag fra samtalen om hva det går an å være redd for. Legg eventuelt til noen egne eksempler. Arbeid med ett eksempel om gangen, og be barna finne løsninger.

- Eksempel 1: «Jeg er redd for sjøen.» Mulige løsninger: «Vasse sammen med voksne, svømme i basseng sammen med voksne, osv.
- Eksempel 2: «Jeg er redd for at mormor skal dø.» Mulige løsninger: Snakke med mormor, lese bøker, snakke med noen som har en død bestemor osv.